

NIEUWSBRIEF FILOSOFEN- FONTEIN JAN 2018

Beste vrienden van Filosofenfontein,

Massa's interessante lettercombinaties en leestekens in deze 9de nieuwsbrief, en daarom hou ik dit bewust kort. Een reisverslag en een historische beschouwing geïnspireerd door Dominicus, nieuwe initiatieven van de wereldgroep, een reflectie over het zingen van woorden (uiteeraard door een Limburger), met in het verlengde een voorstelling van het project 'Ritmeren van het leven', dat alles zal u vast willen lezen in deze zomerwinter, in een knus hoekje bij het werkloze haardvuur. Maar er wordt ook aan uw mouw getrokken, zij het op geheel vriendelijk-uitnodigende wijze, want zo zijn wij nu eenmaal.

En nu Paus Franciscus van Sagan een nieuwe *koersvélo* heeft gekregen, wie gaat hem nog kunnen volgen? Helaas zal hij nooit meer geëscorteerd worden door de H. Rodania...

uw redacteur, Geert Moons

Bezoek aan de Dominicaanse gemeenschap van Louvain-la-Neuve

Op zondag 12 maart 2017 bezochten een 20-tal leden van de gemeenschap van Filosofenfontein de Dominicanen van Louvain-la-Neuve. Wij werden ontvangen door broeder Zbigniew Krysiwicz. Het 1ste deel van het bezoek betrof de kapel, waar broeder Stéphane Braun ons de uitleg gaf. Hij is architect en heeft het bouwproject mee begeleid. Hij vertelde over de structuur van de kapel, in de vorm van een ei, symbool van vruchtbaarheid. Ook het spel van licht dat van buiten naar binnen komt (en 's avonds van binnen naar buiten gaat) maakte indruk. Wij bewonderden de glasramen, gemaakt door de Koreaanse dominicaan Kim En Joong. Broeder Stéphane legde de technieken uit waarmee deze prachtige kunstwerken werden gemaakt.

Na het bezoek aan de kapel bezochten we de gemeenschapsruimten, waar bleek dat hier een warme gemeenschap samenleeft. Broeder Zbigniew maakte duidelijk dat het een inspanning vergt om met zo weinig mensen een gemeenschap te blijven vormen.

Het laatste deel van het bezoek was in de The Blackfriars pub, waar de broeders iedere avond aanwezig zijn. Het is een authentieke Ierse/Engelse pub, waar gebabbeld en gedronken wordt. Op een heel toegankelijke manier wordt contact gelegd met de bezoekers. Broeder Zbigniew verduidelijkte dat de huidige generatie studenten totaal onwetend is over de Bijbelse en christelijke verhalen. Maar die neutraliteit laat toe om hun nieuwsgierigheid te wekken. Hij stelde dat zij iedere avond wel minstens één diepgaand gesprek hebben. Ook wij werden er getrakteerd op een glas Dominicusbier van het vat! Ten slotte werden wij in de pub vervoegd door broeder Patrick Gillard, die aalmoezenier is in de gevangenis van Irtre bij de langgestraften. Ook hij vertelde van zijn apostolaat bij de gevangenen en de studenten.

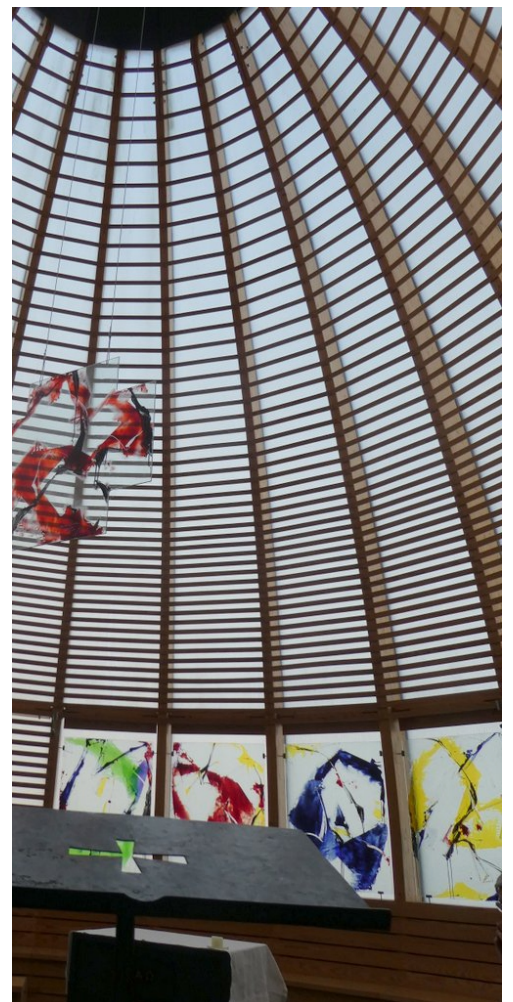
Ik was onder de indruk van het bezoek. De broeders hebben op een nederige manier een werking opgestart, waarbij ze door de officiële kerk en studentenparochie met wantrouwen werden bekeken. Door hun aanwezigheid en hun houding zijn zij op een 5-tal jaar aanvaard geworden, en kunnen zij iedere zondag een avondviering houden met meer dan 100 jonge mensen, waarna de gesprekken worden voortgezet in de pub. Zij hebben ieder jaar doopsels en vormsels van jonge gelovigen.

De relaties met de officiële studentenparochie zijn nu goed, en zij beginnen meer dingen samen te doen.

Er leeft iets in de gemeenschap van de Dominicanen te Louvain-la-Neuve. Hun manier van leven en aanwezig zijn brengt een nieuwe dynamiek in het christendom, op een heel andere manier dan hoe wij het beleven. Het bezoek heeft mij inspiratie en vreugde bezorgd!

Rik Nuytten

twee

Qui bene cantat bis orat

Deze Middeleeuwse spreuk intrigeert mij. Waarom zou iemand die goed zingt twee maal bidden? En wat is 'goed zingen': op toon en in de maat of uit volle borst tot je tenen gaan krullen?

Misschien bid je twee keer: één keer omwille van de tekst en één keer omwille van de melodie, want beide hebben hun eigen grenzen en hun eigen zeggingskracht. Toen Bach thuis kwam en van zijn kinderen vernam dat zijn vrouw was overleden, trok hij zich terug in zijn werkkamer om de chaconne in d-klein te componeren. Een aangrijpende, verstillende melodie zonder woorden. En wie raakte niet ontroerd door de vele gedichten die Gerrit Achterberg schreef bij het verlies van zijn geliefde en hospita. Woord en klank kunnen zonder elkaar en openen elk op hun manier een universum van ontroering en schoonheid.

Maar als de twee elkaar ontmoeten gebeurt er iets wonderlijk. Woorden krijgen nieuwe vleugels, klanken een duidende betekenis. Degene die zingt raakt in een stemming waarbij hoofd, hart en lichaam samenbundelen om een wereld van schoonheid aanwezig te brengen. Dat geldt niet alleen voor de beroepszanger(es) of het geoefende koorlid maar voor iedereen die zich gegrepen voelt en uitdrukking wil geven aan zijn ontroering. Ik denk dan aan dat mooie moment op zondagochtend als we samen rond het altaar staan en met open handen en in meerstemmigheid het lied zingen dat Jezus ons leerde en dat zoveel eeuwen gelovigen heeft geschraagd.

We weten intussen dat in onze liturgie dikwijls het hardnekkigst wordt vastgehouden aan een achterhaald mens-, Gods- en wereldbeeld. Gelukkig hebben we in ons Nederlands taalgebied kunstenaars zoals Oosterhuis, de Vries, Oomen of Huybers. Maar we hebben hier op Filosofenfontein nog een extra troef. Dankzij Kris en Arnout is er een voortdurende stroom van zoekend verwoorden en klanken die streven naar harmonie. Zoekend om op een zeggbare en zingbare manier het Onnoembare nabij te halen. Om datgene of Diegene die voorbij woorden is aan te wijzen en op te roepen.

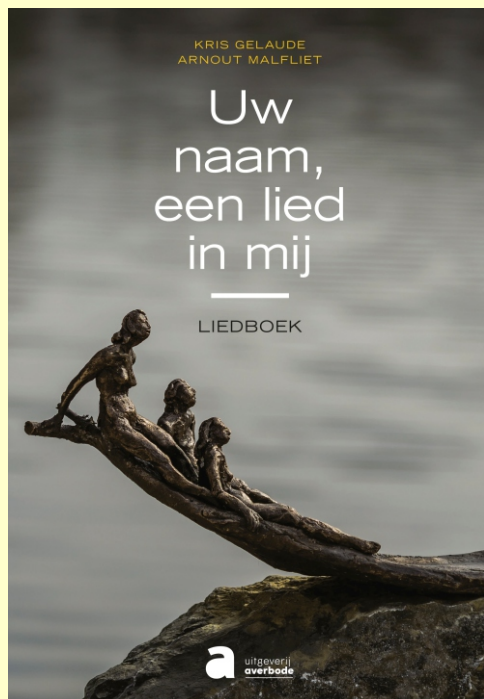
Het brengt mij terug bij mijn eerste uitspraak: *qui bene cantat, bis orat*, wie goed zingt bidt twee keer. Niet alleen omdat twee kunsten elkaar ontmoeten, maar omdat je vanuit de aangereikte woorden en tonen op weg gaat naar een andere wereld. Vanuit het gekende naar het ongekende, van het hier en nu naar de Oneindigheid.

Dat kan je alleen doen, maar het is zo fijn om elkaar daarin te dragen.

Daarom mijn diepe erkentelijkheid aan jullie: aan de schrijfster en componist, aan het koor dat ons op weg zet en aan jullie die elk van ons optilt in verbondenheid rond die Ene die is, zoals Huybers schreef, 'aan Gij voorbij'.

Marcel Braekers

drie

Het 2de liedboek kan je kopen rechtstreeks bij www.krisgelaude.be of via Arnout Malfliet aan € 19.95.

Uw naam, een lied in mij is het tweede liedboek dat ontstaan is in de gemeenschap van Filosofenfontein in Heverlee. Het eerste boek, *Wie anders zou de hemel dragen*, verscheen in 2012. Het vond zijn weg in heel Vlaanderen. Ook in dit nieuwe boek staat het gelijknamige lied vooraan, zij het dan in de volledige versie van het gedicht.

En wij gaan in dezelfde traditie verder: liederen aanreiken die schroomvol spreken over God. Maar die evenzeer de uitdrukking zijn van onze diepste hunker, van onze hoop en ons vertrouwen. Lieder die voor iedereen zingbaar blijven, ook in hun meerstemmigheid, en die daardoor een gevoel van schoonheid wekken. Ze hebben het vermogen om het onuitsprekelijke voelbaar te maken. Om emotie en ontroering toe te laten. En evenzeer om tot herkenning te brengen.

Kris Gelaude,
fragment uit het ,*Woord Vooraf*

Denkdag Filosofenfontein

Zaterdag 21 april

Opnieuw worden de koppen bij elkaar gestoken
om na te denken over de toekomst van onze gemeenschap.
Een moment van ontmoeting en delen, van zoeken en vinden.
Een creatief denkproces waarbij jouw hulp en aanwezigheid
heel erg welkom is. Nu reeds dank!
Hou 21 april vrij, uur en plaats worden nog bekend gemaakt.
Eerst is het uitkijken naar de voorbereidende mailing.

vier

Ritmeren van het leven

Een project van **virtuele, spirituele verbinding** van Filosofenfontein in Heverlee.

Leven in “activisme” en voelen dat er in je levensritme een dimensie ondergesneeuwd raakt. Mensen rondom horen spreken over verstillings maar daar zelf in je eentje niet toe komen. Op zondag deugd beleven aan de viering maar tijdens de week nauwelijks tijd maken voor stilte. Beseffen dat stilvallen nodig is om te “ademen” maar dat zelden een plaats geven.

Een aantal kapelgangers in Filosofenfontein voelden verwantschap met hoger vermelde ervaringen en gingen erover in gesprek.

Een ruim gamma van vragen, ervaringen,... passeerde de revue, telkens vanuit eenzelfde uitgangspunt, nl. waar voel ik de nood om structuur, richting te geven aan mijn eigen leven en hoe kan dat lukken?

Hoe probeer ik de gewone dingen van het leven te onttrekken aan de vanzelfsprekendheid?

Hoe probeer ik ze te “heiligen”, er heil/heelheid in te vinden?

Hoe leer ik te luisteren naar mijn eigen lichaam?

Waar komt het religieuze mij tegemoet in mijn dagelijks leven? Welk eigen ritme reikt mijn huidige levensfase mij aan? Hoe kan ik mij focussen om de versnippering in mijn leven tegen te gaan?.....

Stilaan werden de **contouren** duidelijk voor een **nieuw initiatief**:

- Omdat de noden sterk verschillen, werken we met een gemeenschappelijke sokkel en daarnaast keuzemogelijkheden naar ieders beginsituatie en behoeften.
 - Het spirituele kent vele stromen. We kiezen daarom voor een veelheid van wegen waarlangs geïnteresseerden gaandeweg zelf hun eigen pad kunnen ontdekken.
 - We verbinden ons allereerst virtueel. Reële bijeenkomsten blijven occasioneel.
 - We geven een aanzet aan inhoudelijke en aan methodische elementen.
- We gaan ervan uit dat het beginaanbod door de deelnemers zal verbreed worden.

Een 30-tal mensen hebben zich nu virtueel verbonden met de groep.

Iedereen is welkom!

De tweemaandelijks, reële samenkomsten in 2018 vinden plaats op 28 januari, 11 maart, 29 april en 10 juni, telkens van 9.00 tot 9.45u., in de kapel van Filosofenfontein.

Wie meer informatie wil over het inhoudelijk en methodisch aanbod kan terecht op www.filosofenfontein.be

Wist je dat?

...er op 3 december door **Bezield Verband Vlaanderen** een meerstemmige reflectiedag werd gehouden onder het thema “Voorgangers m/v in de kerk”. Een verslag over deze samenkomst vind je op de website www.bezielverband.be

Renilde Vos, Ria Verschuren en Jef Schoenaerts

vijf

Nieuwe initiatieven Wereldgroep

“God heeft geen handjes”, zegt Annette. “Wij moeten het werk voor Hem doen!”

“Vluchtelingen”, een geladen thema dat gemakkelijk de transitie in identiteit verdoezelt, gaande van vluchteling, naar immigrant en naar een 'behoren tot' een nieuwe gemeenschap. Elke transitie kent zijn specifieke uitdagingen voor de vreemdeling en de gemeenschap. De bijdragen verschillen doorheen de tijd: van inschakeling in een veilige opvang, naar het eigen maken van de taal en die waarden en normen die het goed functioneren van de nieuwe gemeenschap waarborgen. Zo kan men zich dan later als een bijdragend lid voelen en als dusdanig erkend worden door de nieuwe maatschappij. In een ideale multiculturele gemeenschap moet niemand zijn eigen achtergrond verloochen. Frustraties en terugval blijven echter mogelijk, zelfs na jaren.

Vluchtelingen en immigranten houden de aandacht van de kapelgemeenschap en haar Wereldgroep. De inspanningen vat ik bondig samen in: a) financiële en materiële bijstand, b) ontspanningsactiviteiten, en c) bijdragen tot de integratie van immigranten.

A. Het **Stevia project** werd opgestart om Burundese vluchtelingen in Rwanda werk en inkomen te verschaffen, in samenwerking met de lokale bevolking en de overheid. Herman Wouters samen met Jan Rot organiseerden een benefietconcert dat € 2.065 opbracht, waaraan EASYKIT nog eens € 7.500 toevoegde. Nu zoekt men naar afnemers van de eerste oogst (8 ton) aan de huidige marktprijs.

B. Op vraag van het OCMW voor ontspanningsactiviteiten werden andermaal zweefvliegervaringen aan de niet-begeleide vluchtelingen van 't **KarTHUIS** aangeboden door de Zweefclub van Zwartberg. Het werden sterke ervaringen: de 'vele bossen' beneden in de zon, wat onprettige maaggevoelens voor de jongeren, en clubleden stopten met hun negatieve praatjes over vluchtelingen. Een oud-collega bood twee jongens een gelegenheid om hun 'woordloze relatie' met zijn paarden te laten beleven. Recentelijk schonk Lieve Victor de kickertafel van haar gezin. Deze staat nu in het nieuw opvangcentrum:

Guido Gezelle-ighuis.

C. 18 jaar en de vluchtelingen moeten zelfstandig een woonst en meubels zoeken. Imelda De Greve wist twee containers met meubelen staan in Kortenberg. Met wat mailtjes, was Jens Maetens ('t SPIT) bereid om deze spullen gratis naar Leuven te brengen in ruil voor alle onnodige meubelen. De vluchtelingen mochten dan de gewenste spullen zelf ophalen.

Het H. Hartinstituut, Blauwput, heeft voor een 20tal immigranten **OKAN** klassen ingericht. Een dertiental vrijwilligers geven daar individuele bijlees-lessen op woensdag- en donderdagvoormiddag. De school verschaft de verhaaltjes. Het is een opdracht met verrassende momenten. Woorden met meerdere betekenissen worden een bron van verwarring wanneer men er slechts ééntje kent, zoals “kletsen”, een “blik werpen”. Af en toe leren wij dan enkele woorden Arabisch, Syrisch, maar die ben ik al vergeten...

zes

Leopold Vansina

Vormingsprogramma voor de Dominicaanse lekengemeenschap

In 2017 organiseerde de Dominicaanse familie Vlaanderen een vormingsprogramma voor wie zich wou verdiepen in de Dominicaanse spiritualiteit en zich eventueel door een gelofte aan de orde van de Predikbroeders zou willen verbinden. Het vormingsprogramma was gestructureerd volgens de vier pijlers: gebed, studie, verkondiging en gemeenschap. Tijdens elke vormingsdag was er steeds een uitgebreid bezinnings- en gebedsmoment. Er waren een zestiental deelnemers.

De orde van de Predikbroeders werd opgericht met als opdracht te verkondigen. Vanaf het begin hebben het gebed en de contemplatie een centrale plaats gekregen. Er is het getijdengebed of breviergebed. Ook de eenvoudige gebedsformule waarbij men voorbij de woorden en voorbij allerlei voorstellingen en gedachten tot verstillings komt, behoort tot de gebedscultuur van de orde. Dominicaanse broeders en zusters leven in gemeenschap, d.w.z. onder één dak (*communauté*) en verbonden (*communion*). Het leven in gemeenschap heeft deze twee dimensies waarbij verbondenheid wezenlijk is. De gemeenschap is de leerschool en de ondersteuning van de apostolische zending om te verkondigen.

Aan de deelnemers werd gevraagd om een Dominicaan te kiezen uit de geschiedenis en hem of haar voor te stellen. De boodschap van Meister Eckhart (1260-1327) blijft actueel. “Geen woord, geen beeld, geen concept kan God omvatten.” Catharina van Siëna (1348-1380) was een mystica, maar ook politiek geëngageerd. Ze ijverde voor vrede in Italië en de terugkeer van de paus uit Avignon. Spaanse Dominicanen zoals Bartolomé de las Casas (1474-1566) en Francisco de Vitoria (1483-1546) bekritiseerden het Spaanse kolonialisme en stelden wetten voor om de Indianen rechtszekerheid te geven. Pius V (1504-1572), was Dominicaan en werd paus tijdens de contrareformatie.

Henri Lacordaire (1802-1861), een bevlogen priester-redenaar, richtte in 1839 de orde terug op in Frankrijk. Hij was pausgezin maar vrijheidslievend.

Jean-Joseph Lataste (1832-1869) nam het op voor ex-gedetineerde vrouwen. De Vlaming Georges Rutten (1875-1952) richtte de eerste christelijke vakbonden op en was medestichter van de Sociale Hogeschool in Heverlee. Joseph-Marie Perrin (1905-2002) begeleidde Simone Weil van 1941 tot 1942 op haar spirituele zoektocht. Simone Weil was erg aangetrokken door het christendom, maar wilde zich niet aansluiten bij de kerk.

Hoe belangrijk grondige studie is voor de verkondiging leerden we via Marie-Joseph Lagrange (1885-1938), Dominicus De Petter (1905-1971) en Edward Schillebeeckx (1914-2009). Lagrange richtte de Bijbelschool van Jeruzalem op in 1890. Zijn wetenschappelijk archeologisch onderzoek vormde geen gevaar voor zijn geloof, integendeel. Hij zei: “Door de Bijbel beter te kennen als geschiedenisboek, zal je er meer van genieten als geïnspireerd en goddelijk boek.” De Leuvenaar De Petter bevrijdde het onderwijs en het onderzoek in de filosofie van zijn enge scholastieke boeien. Hij moedigde Schillebeeckx tijdens zijn noviciaat aan zelf te filosoferen.

Jan Degraeuwe

IN MEMORIAM

JO

ANDRÉ

Dit wordt geen vaste rubriek in deze nieuwsbrief, maar hier kunnen we niet omheen:
Jo Symons en André Benoit hebben ons vorig jaar verlaten.

Twee unieke, warme persoonlijkheden met wie het fijn praten was na de viering. Elk op hun manier gaven zij kleur aan Filosofenfontein. André deed dat op heel actieve wijze, o.a. door zijn engagement in de wereldgroep. Jo bracht het bruisende natuurleven binnen. Graag verwijs ik naar het gedachtenisboek in de kapel, als u wat langer bij hen wil verwijlen. Op het herinneringskaartje van Jo stond de mooiste zin die ik in 2017 las. Ik weet zeker dat ook André zich daar in kon vinden:

*„Bossen zouden eenzaam zijn
als alleen de beste vogels zongen“*

Het laatste Fonteinfoest? *Amaai...!*

De laatste jaren tekent zich een patroon af in de dagorde van onze feestelijke samenkomsten in de maand september. Voor de dapperen onder ons is er eerst een wandeling om de appetijt aan te scherpen. Dan mogen wij aanschuiven aan de kassa en krijgen wij een leeg bord in onze handen, dat wij nadien naar hartelust mogen vullen aan het riante buffet. Bij wijze van intermezzo gaan wij dan ter kapel, alwaar enkele FF-gangers - en niet meteen de meest solvabele - een stukje theater ten beste geven.

Eindigen doen wij met een aanslag op ons interne vaatwerk middels een kruim aan heerlijke desserts.

Kan het anders? Mag het anders? Ja, natuurlijk! **HIER EEN OPROEP:**

Heb jij ideeën, suggesties voor de invulling en organisatie van ons jaarlijks Fonteinfoest?

Ben je bereid om daar met enkele mensen over na te denken?

Neem dan contact met:

geertmoons@skynet.be

Heel veel dank!

acht

Wist je dat?
...er een fout stond in de vorige nieuwsbrief? Imelda is namelijk geen 80 maar slechts 70 jaar oud, en dat terwijl zij slechts 60 lentes lijkt te tellen!